

Obsah

Úvod	11
Použité skratky	13
Použité skratky právnych predpisov	13
1. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.....	15
1. Čo je hlavným cieľom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci? ..15	
2. Čo sú to právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci?	17
3. Kto zodpovedá za dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP?	22
4. Aké sú povinnosti zamestnávateľa na úseku BOZP?	24
5. Aké sú povinnosti zamestnanca na úseku BOZP?	28
6. Kto zodpovedá za BOZP dočasne prideleného zamestnanca?	30
7. Aké špecifiká platia pre zabezpečenie BOZP vo vzťahu k dohodárom?	32
8. Aké špecifiká platia pre zabezpečenie BOZP vo vzťahu k domácej práci?	34
9. Aké špecifiká platia pre zabezpečenie BOZP vo vzťahu k telepráci?	34
10. Akú dokumentáciu o BOZP vedie zamestnávateľ?	38
2. Pracovno-lekárske služby	41
11. Čo je pracovná zdravotná služba?	41
12. Kto môže vykonávať pracovnú zdravotnú službu?	42
13. Aké sú predpoklady prevádzkovania (výkonu) pracovnej zdravotnej služby?	44

14. Akým spôsobom zaniká oprávnenie na výkon pracovnej zdravotnej služby?	46
15. Aké povinnosti musí plniť držiteľ oprávnenia na pracovnú zdravotnú službu?	47
16. Aké podmienky musia spĺňať subjekty samostatne vykonávajúce činnosť pracovnej zdravotnej služby?	48
17. Čo sa považuje za doklad preukazujúci prax verejného zdravotníka?	50
18. Aké sú dôvody výmazu osoby z evidencie osôb samostatne vykonávajúcich niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby?	51
19. Akým spôsobom zabezpečuje zamestnávateľ pracovnú zdravotnú službu?	52
20. Aké sú podmienky pre výkon činnosti pracovnej zdravotnej služby dodávateľským spôsobom?	53
21. Aké sú povinnosti osôb poskytujúcich pracovnú zdravotnú službu pre zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do prvej alebo druhej kategórie?	54
22. Aké sú povinnosti osôb poskytujúcich pracovnú zdravotnú službu pre zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie?	56
23. Aké sú povinnosti zamestnávateľa vo vzťahu k pracovnej zdravotnej službe?	57
24. Ktoré povinnosti plní zamestnávateľ v súčinnosti s pracovnou zdravotnou službou?	58
25. Aké je postavenie Úradu verejného zdravotníctva vo vzťahu k pracovnej zdravotnej službe?	59
26. Aké je postavenie regionálnych úradov verejného zdravotníctva a orgánov verejného zdravotníctva mimo rezortu zdravotníctva vo vzťahu k pracovnej zdravotnej službe?	60
3. Pracovno-lekárske prehliadky	62
27. Čo predchádza povinnosti zamestnávateľa zabezpečiť lekárske prehliadky zamestnancov?	62

28. Aký je účel vykonávania lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci?	64
29. Aké právne predpisy upravujú povinnosti zamestnávateľa na úseku posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu, vrátane vykonávania lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci? 65	
30. Aké poklady je zamestnávateľ povinný predložiť lekárovi, ktorý vykonáva lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci?	65
31. Aké sú druhy lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci?	66
32. Kedy sa vykonáva vstupná lekárska preventívna prehliadka vo vzťahu k práci a čo je jej účelom?	66
33. Kedy sa vykonáva periodická lekárska preventívna prehliadka vo vzťahu k práci a čo je jej účelom?	68
34. Kedy sa vykonáva mimoriadna lekárska preventívna prehliadka vo vzťahu k práci a čo je jej účelom?	70
35. Kedy sa vykonáva výstupná lekárska preventívna prehliadka vo vzťahu k práci a čo je jej účelom?	73
36. Kedy sa vykonáva následná lekárska preventívna prehliadka vo vzťahu k práci a čo je jej účelom?	74
37. Aké ďalšie lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci zabezpečuje zamestnávateľ?	75
38. Je zamestnávateľ povinný vyhovieť žiadosti zamestnanca o vykonanie lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci? .	76
39. Je zamestnávateľ oprávnený požadovať absolvovanie vstupnej lekárskej prehliadky u všetkých uchádzačov o zamestnanie?	77
40. Môže zamestnávateľ vyžadovať od uchádzačiek o zamestnanie, aby sa podrobili gynekologickej prehliadke?	78
41. Kto znáša náklady na lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci?	79
42. Kto vykonáva lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci?	80
43. Môže si zamestnanec vybrať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti pre vykonanie lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci?	82

44. Môže lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci vykonať aj všeobecný lekár, s ktorým má zamestnanec uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti?	82
45. Má zamestnanec nárok na voľno v súvislosti s účasťou na lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci?	83
46. Čím sa pravidelná preventívna prehliadka u všeobecného (obvodného) lekára alebo u príslušného špecializovaného lekára odlišuje od lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci? ..	84
47. Čo je výstupom lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci?	85
48. Čo musí obsahovať lekársky posudok?	86
49. Aké informácie sú zamestnávateľovi prístupné z výsledkov lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci?	87
50. Čo ak zamestnanec nesúhlasí s obsahom lekárskeho posudku?	87
51. Možno lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti nahradiť iným lekársnym dokladom?	89
52. Ako dlho je platný lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti?	91
53. Sú povinní absolvovať lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci dohodári?	91
54. Aké pracovnoprávne dôsledky vyvoláva predloženie lekárskeho posudku o dlhodobej zdravotnej nespôsobilosti na výkon práce? ..	93
55. Aký je postup zamestnávateľa, ak mu zamestnanec predloží lekársky posudok so záverom o spôsobilosti na výkon práce s dočasným obmedzením?	95
56. Nemôže požiadavka zamestnávateľa o zdravotnej spôsobilosti na prácu viesť k porušeniu zákazu diskriminácie z dôvodu zdravotného postihnutia?	95
57. Aké zmeny v posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na prácu boli prijaté v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19?	97

4. Zodpovednosť zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania	99
58. Čo je pracovný úraz?.....	99
59. Aké úkony a opatrenia treba vykonať pri vzniku pracovného úrazu?	100
60. Aké ďalšie povinnosti má zamestnávateľ pri vzniku pracovného úrazu?	100
61. Ako treba postupovať v prípade, že zamestnanec utrpí pracovný úraz na pracovisku iného zamestnávateľa?	102
62. Vznikajú pri pracovnom úraze povinnosti aj iným subjektom?	103
63. Čo je choroba z povolania?.....	104
64. Aké povinnosti má zamestnávateľ v súvislosti s chorobou z povolania?.....	105
65. Ako sa postupuje pri uznávaní choroby z povolania?	105
66. Ako sa postupuje pri posudzovaní podozrenia na chorobu z povolania v sporných, nejednoznačných alebo obzvlášť zložitých prípadoch?.....	107
67. Ako sa choroba z povolania hlási a eviduje?.....	108
68. Je možné požiadať o opätovné posúdenie choroby z povolania?	109
69. Aké sú predpoklady zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania?	110
70. Môže sa zamestnávateľ zbaviť zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania?	112
71. Ak zamestnávateľ zodpovedá za škodu, na akú náhradu má zamestnanec nárok?	113
72. Aké dávky sa poskytujú z úrazového poistenia?.....	114
73. Na aké úrazové dávky má nárok poškodený zamestnanec, ktorý bol v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania uznaný za dočasne práceneschopného, príp. vynaložil náklady na svoje liečenie?	115

74. Na aké úrazové dávky má nárok poškodený zamestnanec, ktorý má v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca?	116
75. Aké úrazové dávky možno poskytnúť poškodenému zamestnancovi, ktorý má pokles pracovnej schopnosti, ak podľa posudku posudkového lekára možno predpokladať opätovné zaradenie poškodeného do pracovného procesu?	117
76. Na aké úrazové dávky majú nárok pozostalí pri zmene svojej finančnej situácie po smrti poškodeného zamestnanca?	118
77. Na aké úrazové dávky majú nárok pozostalí v súvislosti s pohrebom?	119
78. Čo je bolesť a aké sú podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť?	120
79. Čo je sťaženie spoločenského uplatnenia a aké sú podmienky priznania a poskytovania náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia?	121
80. Čo ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo za smrť poškodeného?	122

5. Skončenie pracovnoprávneho vzťahu zo zdravotných dôvodov

81. Má zamestnávateľ sprísnené podmienky pre skončenie pracovného pomeru so zamestnancom so zdravotným postihnutím?	123
82. Ktorý úrad a v akej lehote je povinný poskytnúť súhlas/nesúhlas s výpoveďou zamestnancovi so zdravotným postihnutím?	124
83. Aké prílohy dokladá zamestnávateľ k žiadosti o súhlas s výpoveďou pre zamestnanca so zdravotným postihnutím?	124
84. Je zamestnávateľ povinný prerokovať skončenie pracovného pomeru aj so zástupcami zamestnancov alebo sa súhlas úradu práce, sociálnych vecí a rodiny považuje za dostatočný?	126
85. Je zamestnávateľ povinný vyžiadať si súhlas príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny aj v prípade, ak nemá vedomosť o tom, že zamestnanec je osoba so zdravotným postihnutím?	127

86. Vyžaduje sa súhlas úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre výpoveď so zamestnancom so zdravotným postihnutím aj v štátnej službe?	127
87. Poskytuje Zákonník práce osobitnú ochranu pri skončení pracovného pomeru aj zamestnancom s dočasnou pracovnou neschopnosťou?	128
88. Ako má zamestnanec postupovať, ak zo zdravotných dôvodov nemôže ďalej vykonávať prácu a chce pracovný pomer ukončiť?	129
89. Ako má zamestnanec postupovať, ak zamestnávateľ, napriek predloženému lekárskeho posudku, nepreradí zamestnanca na inú prácu?	131
90. Prináležia zamestnancovi pri výpovedi a okamžitom skončení pracovného pomeru zo zdravotných dôvodov nejaké dodatočné finančné kompenzácie?	132
91. Ako má postupovať zamestnávateľ, keď mu zamestnanec predloží lekárskeho posudok, podľa ktorého dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu?	133
92. Akým (s)právnym spôsobom má zamestnávateľ skončiť pracovný pomer so zamestnancom, ktorý podľa lekárskeho posudku nie je dlhodobo spôsobilý vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy?	133
93. Môže zamestnanec namietať správnosť lekárskeho posudku?	134
94. Čo možno vnímať pod pojmom vhodná práca v súvislosti so skončením pracovného pomeru?	135
95. Prináležia zamestnancovi v prípade výpovede z dôvodu dlhodobej straty zdravotnej spôsobilosti finančné kompenzácie?	137
96. V súvislosti s výškou zákonného odstupného, je právne relevantné z akého dôvodu došlo k dlhodobej strate zdravotnej spôsobilosti?	139
97. Aké sú možnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru so zamestnancom, ktorý podľa lekárskeho posudku nie je spôsobilý dlhodobo vykonávať prácu?	140

6. Spracúvanie osobných údajov týkajúcich sa zdravia v pracovnoprávných vzťahoch	142
98. Čo sa rozumie údajmi o zdraví?	142
99. Aké informácie o zdraví môže zamestnávateľ vyžadovať od uchádzača o zamestnanie na pracovnom pohovore?	144
100. Ako môže uchádzač o zamestnanie reagovať, ak mu zamestnávateľ na pracovnom pohovore kladie neprípustné otázky týkajúce sa jeho zdravia?	145
101. Potrebuje zamestnávateľ na spracúvanie údajov týkajúcich sa zdravia súhlas dotknutej osoby?	145
102. Je uchádzač o zamestnanie povinný sa v rámci výberového procesu podrobiť psychologickému testovaniu?	148
103. Je zamestnávateľ oprávnený v rámci výberového konania testovať uchádzačov o zamestnanie na prítomnosť návykových látok?	149
104. Je zamestnávateľ oprávnený testovať zamestnancov na prítomnosť návykových látok?	150
105. Musí uchádzačka o zamestnanie, neskôr zamestnankyňa nahlásiť zamestnávateľovi svoje tehotenstvo?	153
106. Aké osobitné administratívne povinnosti má zamestnávateľ v pozícii prevádzkovateľa, ak spracúva osobné údaje týkajúce sa zdravia?	153
107. Aké údaje o zdraví môže zamestnávateľ spracúvať v súvislosti opatreniami na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19?	155
108. Môže zamestnávateľ merať zamestnancom teplotu?	156
109. Môže zamestnávateľ informovať zamestnancov o tom, že ich kolega je nakazený prenosným ochorením?	158
110. Komu môže zamestnávateľ poskytnúť informácie o nakazených zamestnancoch?	158
111. Ako dlho môže zamestnávateľ uchovávať údaje o zdravotnom stave zamestnancov?	159
Zoznam použitej a odporúčanej literatúry	160